

ЗАТВЕРДЖУЮ
директор ГО "Фонд підтримки
інформаційного забезпечення студентів"
В. О. Дворецький
20.09.2024 р.

організують навчальний процес у 5 класі, забезпечуючи м'який перехід учнів з початкової до основної школи.

Оцінювання результатів підвищення кваліфікації – Оцінювання здійснюється на основі виконання рекомендованих практичних та самостійних завдань, участі в проєктній діяльності, тестування або підсумкової роботи відповідно до програми.

Документ про підсумки підвищення кваліфікації – Сертифікат або свідоцтво про підвищення кваліфікації встановленого зразка із зазначенням теми, обсягу годин та кредитів ЄКТС відповідно до вимог законодавства

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Навчально-тематичний план відображає перелік можливих курсів (тем), що реалізуються в межах програми. Проходження всіх тем, наведених у плані, не є обов'язковим. Кожна тема є окремим освітнім компонентом і може реалізовуватися автономно.

№	Назва теми	Лекції, год	Самостійна робота, год (мін.-макс.)	Усього, год (мін.-макс.)
1	Фактори впливу на ефективність уроку української мови у 5 класах. Методи продуктивного планування уроків.	1	1-29	2-30
2	Розвиток читачьких компетентностей учнів 5 класів НУШ на уроках української літератури.	1	1-29	2-30
3	Предметні знання й ефективне застосування їх на практиці. Зарубіжна література у 5 класі Нової Української Школи.	1	1-29	2-30
4	Інформатика. 5 клас НУШ. Підвищення кваліфікації	1	1-29	2-30
5	Українська мова. НУШ 5 клас. Підвищення кваліфікації	1	1-29	2-30
6	Англійська мова. НУШ 5 клас. Підвищення кваліфікації.	1	1-29	2-30
7	Математика. 5 клас НУШ. Підвищення кваліфікації	1	1-29	2-30
8	Українська література. НУШ 5 клас. Підвищення кваліфікації	1	1-29	2-30
9	Здоров'я, безпека і добробут. НУШ 5 клас. Підвищення кваліфікації	1	1-29	2-30
10	Пізнаємо природу. НУШ 5 клас. Підвищення кваліфікації	1	1-29	2-30
11	Етика. 5 клас НУШ. Підвищення кваліфікації	1	1-29	2-30
12	Технології. НУШ 5 клас. Підвищення кваліфікації	1	1-29	2-30
13	Мистецтво. НУШ 5 клас. Підвищення кваліфікації	1	1-29	2-30
14	Німецька мова. 5 клас НУШ. Підвищення кваліфікації	1	1-29	2-30
15	Зарубіжна література. НУШ 5 клас. Підвищення кваліфікації	1	1-29	2-30
16	Природничі науки. НУШ 5 клас. Підвищення кваліфікації	1	1-29	2-30
17	Мова як джерело морального досвіду: лінгвістичний компонент у структурі підручника етики	1	1-29	2-30

№	Назва теми	Лекції, год	Самостійна робота, год (мін.-макс.)	Усього, год (мін.-макс.)
18	Розвиток життєво-професійної діяльності педагога в контексті уроку 'Здоров'я, безпека та добробут' у 5 класі НУШ.	1	1-29	2-30
19	Реалізація інноваційної діяльності педагога на уроці етики у 5 класі НУШ.	1	1-29	2-30
20	Різноманіття та ефективність на уроках інформатики у 5 класах НУШ.	1	1-29	2-30
21	Практичні аспекти у викладанні математики в 5 класах Нової Української Школи.	1	1-29	2-30
22	Особливості та перспективи викладання інтегрованого курсу «Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас НУШ».	1	1-29	2-30
23	Сучасні та ефективні методики навчання. Практичні поради вчителям трудового навчання та технологій у 5 класі НУШ.	1	1-29	2-30
24	Впровадження мистецтва у 5 класах Нової Української Школи.	1	1-29	2-30
25	Англійська мова у 5 класах НУШ. Основи продуктивності на уроках.	1	1-29	2-30
26	Історія України у 5 класі НУШ. Корективи під час воєнного стану.	1	1-29	2-30
27	STEM-орієнтований підхід у 5 класі НУШ. Реалізація під час воєнних дій	1	1-29	2-30
28	Мистецька та музична освіта під час воєнного стану. 5 клас НУШ. Методики конструювання та добору навчального матеріалу.	1	1-29	2-30
29	Історія. 5 клас НУШ. Підвищення кваліфікації	1	1-29	2-30
30	Основи здоров'я. 5 клас НУШ. Підвищення кваліфікації.	1	1-29	2-30
31	Методичні рекомендації вчителям інформатики. 5 клас НУШ	1	1-29	2-30
32	Формування цифрової компетентності на уроках інформатики. 5 клас НУШ	1	1-29	2-30
33	Навчання математики через дослідження у проєкті 'Інтелект України': 5-6 класи НУШ	1	1-29	2-30
34	Запалюємо любов до руху на все життя: фізична культура для учнів 5-х класів НУШ.	1	1-29	2-30
35	Штучний інтелект як прийом розвитку критичного мислення здобувачів освіти в контексті вивчення інтегрованих курсів історії 5-6 класи НУШ	1	1-29	2-30
36	Топ 5 родинок для класного керівника-позашкільна активність онлайн і офлайн	1	1-29	2-30
37	Інтерактивний калейдоскоп: Vaamboozle, Interacty, Jigsaw Explorer, Flippity	1	1-29	2-30
38	Оцінювання результатів навчання у 5-7 класах НУШ: нове бачення. Особливості та виклики процесу оцінювання результатів навчання	1	1-29	2-30
39	Індивідуалізація оцінювання: як враховувати особливості кожного учня — розробка індивідуальних підходів до оцінки навчальних досягнень.	1	1-29	2-30

№	Назва теми	Лекції, год	Самостійна робота, год (мін.-макс.)	Усього, год (мін.-макс.)
40	П'ятий клас НУШ: м'який старт у новий освітній цикл	1	1-29	2-30

3. ЗМІСТ ТИПОВОЇ ПРОГРАМИ

Тема 1. Фактори впливу на ефективність уроку української мови у 5 класах. Методи продуктивного планування уроків.

Ключові питання теми: Молодь вивчає українську мову по-іншому, ніж діти або дорослі. Саме тому, сьогодні ми будемо говорити про викладання сучасної української мови Дізнаємось більше про те, як ефективно і різноманітно планувати уроки. Які фактори впливають на уроки. Відповіді на ці та інші питання ми охоче представимо Вам на нашому онлайн-семінарі.

Тема 2. Розвиток читацьких компетентностей учнів 5 класів НУШ на уроках української літератури.

Ключові питання теми: Молодь вивчає іноземну мову по-іншому, ніж діти або дорослі. Саме тому, сьогодні ми будемо говорити про викладання української літератури. Дізнаємось більше про те, як ефективно і різноманітно планувати уроки. Які фактори впливають на уроки. Відповіді на ці та інші питання ми охоче представимо Вам на нашому онлайн-семінарі.

Тема 3. Предметні знання й ефективне застосування їх на практиці. Зарубіжна література у 5 класі Нової Української Школи.

Ключові питання теми: Молодь вивчає зарубіжну літературу по-іншому, ніж діти або дорослі. Саме тому, сьогодні ми будемо говорити про викладання зарубіжної літератури. Дізнаємось більше про те, як ефективно і різноманітно планувати уроки. Які фактори впливають на уроки. Як полюбити чужу культуру, не зраджуючи своїй. Відповіді на ці та інші питання ми охоче представимо Вам на нашому онлайн-семінарі.

Тема 4. Інформатика. 5 клас НУШ. Підвищення кваліфікації

Ключові питання теми: Впровадження Нової української школи в 5 класах передбачає оновлення змісту та підходів викладання і навчання інформатики. Розглянемо основні стратегічні засади інформатичної освітньої галузі та конкретні можливості її реалізації, в тому числі в умовах дистанційного та змішаного навчання.

Тема 5. Українська мова. НУШ 5 клас. Підвищення кваліфікації

Ключові питання теми: Компетентнісне навчання Уроки української мови в 5 класі НУШ - конкретні кейси

Тема 6. Англійська мова. НУШ 5 клас. Підвищення кваліфікації.

Ключові питання теми: I. Розуміння модельної навчальної програми «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти автори Зимомря І. М., Мойсюк В. А., Трифан М. С., Унгурян І. К., Яковчук М. В. . II структура та головні складові. 2. Ключові компетентності та наскрізні уміння за модельною навчальною програмою «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти 3. Розробка календарно-тематичного плану з огляду на результати учнів для 5 класу на прикладі «Англійська мова. Stories. Посібник для 5 класу закладів загальної середньої освіти» А.Коршунова, Ю.Михайлова 4. Ефективна організація уроку англійської мови. Перевернутий клас.

Тема 7. Математика. 5 клас НУШ. Підвищення кваліфікації

Ключові питання теми: 1. Досвід математичної діяльності, здобутий учнями в початковій школі. 2. Шляхи врахування здобутого у початковій школі досвіду у навчанні математики в 5 класі. 3. Особливості структурування змісту навчання математики у підручнику математики для 5 класу Світлани Скворцової.

Тема 8. Українська література. НУШ 5 клас. Підвищення кваліфікації

Ключові питання теми: В умовах сучасних соціальних викликів, що спричинили кардинальні зміни змісту навчання, важливим для учителів є оволодіння новими освітніми стратегіями. До переліку професійних викликів належать невідповідність класифікації методів і засобів навчання поставленим освітнім завданням, зміна особливостей конструювання уроку, що стає інструментом формування в учнів предметних і ключових компетентностей. Адаптація до мінливих умов педагогічної діяльності стає важливим чинником побудови ефективного процесу навчання української літератури в школі. Тому все далі відчутною є потреба в розробленні продуктивних моделей, технологій, розвитку методичної компетентності вчителя української мови і літератури.

Тема 9. Здоров'я, безпека і добробут. НУШ 5 клас. Підвищення кваліфікації

Ключові питання теми: У сучасних умовах навчання і викладання мають важливе значення, але здоров'я, безпека та добробут мають бути першими в будь-який час. Barnett Berry, Armand Doucet, Ben Owens, 2020. У виступі увагу акцентовано на особливостях програми та перспективах її втілення у 5 класі НУШ

Тема 10. Пізнаємо природу. НУШ 5 клас. Підвищення кваліфікації

Ключові питання теми: 2022/2023 навчальний рік - дуже відповідальний період для освітян, зокрема для вчителів, які викладатимуть у 5-х класах. Адже саме з нього розпочинається впровадження Державного стандарту базової середньої освіти та організація навчального процесу за новою Типовою освітньою програмою. На даному курсі слухачі ознайомляться із структурою, особливостями, відмінностями модельних програм 'Пізнаємо природу. НУШ 5 клас' і 'Природничі науки. НУШ 5 клас', формами роботи та методами реалізації обов'язкових результатів навчання.

Тема 11. Етика. 5 клас НУШ. Підвищення кваліфікації

Ключові питання теми: Проблема зв'язку мови й морального досвіду окремої особистості та соціуму загалом лежить у площині відношень „мова-культура”, „мова-мислення”. Стислим втіленням цього напрямку мовознавчих досліджень може слугувати аксіоматичне твердження: „Мова, ментальність і культура будь-якого народу творять щось на подібну взаємозв'язаної і нерозривної тріади”. Зв'язок мови та культури й, зокрема, морального досвіду послідовно втілено в підручнику етики для 5 класу загальноосвітніх закладів, тож лінгвістичний компонент у структурі цієї навчальної книжки є надзвичайно важливим.

Тема 12. Технології. НУШ 5 клас. Підвищення кваліфікації

Ключові питання теми: 1. Короткий аналіз модельних навчальних програм з технологій для НУШ 2. Навчально-методичні матеріали до МНП із технологій 3. Нові можливості для учителя/вчительки технологій в НУШ

Тема 13. Мистецтво. НУШ 5 клас. Підвищення кваліфікації

Ключові питання теми: Предмети освітньої галузі «Мистецтво» спрямовані на розвиток емоційнопочуттєвої сфери учнів, формування їх художньо-образного, асоціативного, критичного мислення; створення

сприятливих умов для продукування креативних ідей, реалізацію власних творчих потреб у художній діяльності та пізнанні. Водночас, через образний зміст творів мистецтва, відкриваються широкі можливості ефективно впливати на виховання патріотизму, моралі та інших цінностей.

Тема 14. Німецька мова. 5 клас НУШ. Підвищення кваліфікації

Ключові питання теми: Обговоримо програми, планування, розробки конспектів уроків з німецької для учнів 5 класу НУШ. Підходи до викладання німецької сучасним дітям

Тема 15. Зарубіжна література. НУШ 5 клас. Підвищення кваліфікації

Ключові питання теми: Зарубіжна література в школі. Місце і роль зарубіжної літератури в 5 класі НУШ. Підручники з зарубіжної літератури. Особливості викладання зарубіжної в 5 класі НУШ

Тема 16. Природничі науки. НУШ 5 клас. Підвищення кваліфікації

Ключові питання теми: 2022/2023 навчальний рік - дуже відповідальний період для освітян, зокрема для вчителів, які викладатимуть у 5-х класах. Адже саме з нього розпочинається впровадження Державного стандарту базової середньої освіти та організація навчального процесу за новою Типовою освітньою програмою. На даному курсі слухачі ознайомляться із структурою, особливостями, відмінностями модельних програм 'Пізнаємо природу. НУШ 5 клас' і 'Природничі науки. НУШ 5 клас', формами роботи та методами реалізації обов'язкових результатів навчання.

Тема 17. Мова як джерело морального досвіду: лінгвістичний компонент у структурі підручника етики

Ключові питання теми: Проблема зв'язку мови й морального досвіду окремої особистості та соціуму загалом лежить у площині відношень „мова-культура”, „мова-мислення”. Стислим втіленням цього напрямку мовознавчих досліджень може слугувати аксіоматичне твердження: „Мова, ментальність і культура будь-якого народу творять щось на подоби взаємозв'язаної і нерозривної тріади”. Зв'язок мови та культури й, зокрема, морального досвіду послідовно втілено в підручнику етики для 5 класу загальноосвітніх закладів, тож лінгвістичний компонент у структурі цієї навчальної книжки є надзвичайно важливим.

Тема 18. Розвиток життєво-професійної діяльності педагога в контексті уроку 'Здоров'я, безпека та добробут' у 5 класі НУШ.

Ключові питання теми: 1 важливість залучення цифрових інструментів в освітній процес; 2 принципи використання цифрових інструментів для досягнення обов'язкових результатів навчання; 3 техніки використання інструментів для пошуку та/або створення якісного цифрового контенту

Тема 19. Реалізація інноваційної діяльності педагога на уроці етики у 5 класі НУШ.

Ключові питання теми: 1 авторською концепцією реалізації мети і завдань курсу шкільної етики в підручнику; 2 розкрити основні принципи закладеної в підручнику методики навчання етики; 3 схарактеризувати основні прийоми роботи з підручником на уроці в 5 класі; 4 розкрити потенціал підручника щодо забезпечення академічної свободи вчителя.

Тема 20. Різноманіття та ефективність на уроках інформатики у 5 класах НУШ.

Ключові питання теми: Молодь вивчає інформатику мову по-іншому, ніж діти або дорослі. Саме тому, сьогодні ми будемо говорити про викладання інформатики. Дізнаємось більше про те, як ефективно і

різноманітно планувати уроки. Які фактори впливають на уроки. Відповіді на ці та інші питання ми охоче представимо Вам на нашому онлайн-семінарі.

Тема 21. Практичні аспекти у викладанні математики в 5 класах Нової Української Школи.

Ключові питання теми: Молодь вивчає іноземну мову по-іншому, ніж діти або дорослі. Саме тому, сьогодні ми будемо говорити про викладання математики. Дізнаємось більше про те, як ефективно і різноманітно планувати уроки. Які фактори впливають на уроки. Відповіді на ці та інші питання ми охоче представимо Вам на нашому онлайн-семінарі.

Тема 22. Особливості та перспективи викладання інтегрованого курсу «Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас НУШ».

Ключові питання теми: Відповідно до Наказу Міністерства освіти і науки України від 12 липня 2021 року № 795 надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» 95 модельним навчальним програмам для базової середньої освіти, у змісті яких реалізуються концептуальні засади нового Державного стандарту базової середньої освіти. У зв'язку із цим, актуальності набуває питання впровадження нових інтегрованих курсів у 5-х класах Нової української школи. Одним з таких курсів є 'Україна і світ: вступ до історії та громадянської освіти' для 5 класу НУШ. Курс має на меті реалізувати ідею поєднання національної і всесвітньої історії, складових громадянської освіти в єдине ціле, щоб показати місце України у глобальному світі, розкрити сам процес її інтеграції до світового співтовариства, характеризувати тотожність, нерозривність, взаємовплив ключових соціальних, політичних, економічних та культурних процесів в Україні та Європі; сприяти формуванню в учнів та учениць толерантності, загальнолюдських цінностей на засадах патріотизму й гідності, поваги до прав і свобод людини та визнання цінності верховенства права. Про особливості впровадження курсу в освітній процес та його перспективи і буде програма виступу

Тема 23. Сучасні та ефективні методики навчання. Практичні поради вчителям трудового навчання та технологій у 5 класі НУШ.

Ключові питання теми: Сучасна ситуація в освіті дуже швидко змінюється. Перехід на віддалене навчання навесні 2020 року став переломним моментом для багатьох з нас, змусив шукати ефективні методи та інструменти для організації освітнього процесу. Виступ побудовано таким чином, щоб проілюструвати як і за допомогою яких інструментів організувати уроки трудового навчання і технологій на дистанційному навчанні

Тема 24. Впровадження мистецтва у 5 класах Нової Української Школи.

Ключові питання теми: Молодь вивчає музичне мистецтво по-іншому, ніж діти або дорослі. Саме тому, сьогодні ми будемо говорити про сучасне викладання музичного мистецтва. Дізнаємось більше про те, як ефективно і різноманітно планувати уроки. Які фактори впливають на уроки. Як полюбити чужу культуру, не зраджуючи своїй. Відповіді на ці та інші питання ми охоче представимо Вам на нашому онлайн-семінарі.

Тема 25. Англійська мова у 5 класах НУШ. Основи продуктивності на уроках.

Ключові питання теми: Молодь вивчає іноземну мову по-іншому, ніж діти або дорослі. Саме тому, сьогодні ми будемо говорити на англійській про англійську. Дізнаємось більше про те, як ефективно і різноманітно планувати уроки. Які фактори впливають на уроки. Як полюбити чужу

культуру, не зраджуючи своїй. Відповіді на ці та інші питання ми охоче представимо Вам на нашому онлайн-семінарі.

Тема 26. Історія України у 5 класі НУШ. Корективи під час воєнного стану.

Ключові питання теми: Сучасна школа вперше в 2022-2023 році розпочинає навчання 5 класу згідно НУШ. Не лише історія трансформується за критеріями викладання та презентації матеріалів, але історія особливо- починаючи із зміни класичної назви предмету, закінчуючи наповненням. Тепер вже історія України не лише про минулі події, а і про суспільство, екологію, право, громадянство... Як з цим працювати та чи підійдуть до нового матеріалу класичні методи подачі інформації? Спробуємо розібратися разом

Тема 27. STEM-орієнтований підхід у 5 класі НУШ. Реалізація під час воєнних дій

Ключові питання теми: Посилення ролі STEM-освіти є одним із пріоритетів модернізації освіти, складовою частиною державної політики з підвищення рівня конкурентоспроможності національної економіки та розвитку людського капіталу, одним з основних факторів інноваційної діяльності у сфері освіти, що відповідає запитам економіки та потребам суспільства.

Тема 28. Мистецька та музична освіта під час воєнного стану. 5 клас НУШ. Методики конструювання та добору навчального матеріалу.

Ключові питання теми: сучасному викладачу предметів музичного мистецтва та мистецтва важливим є оволодіння методичним інструментарієм, що надихає його на творчу співпрацю з учням і орієнтує на виконання завдань що закладено державними документами в галузі мистецької освіти.

Тема 29. Історія. 5 клас НУШ. Підвищення кваліфікації

Ключові питання теми: Сучасна школа вперше в 2022-2023 році розпочинає навчання 5 класу згідно НУШ. Не лише історія трансформується за критеріями викладання та презентації матеріалів, але історія особливо- починаючи із зміни класичної назви предмету, закінчуючи наповненням. Тепер вже історія України не лише про минулі події, а і про суспільство, екологію, право, громадянство... Як з цим працювати та чи підійдуть до нового матеріалу класичні методи подачі інформації? Спробуємо розібратися разом

Тема 30. Основи здоров'я. 5 клас НУШ. Підвищення кваліфікації.

Ключові питання теми: Ортобіотичний підхід в освітньому процесі, трактування змістової лінії тНУШ 'Здоров'ячі безпека' в умовах форс-мажору, методичний інструментарій формування психологічного, орієнтацій на успішність навчальної діяльності особистості в умовах змішаного і дистанційного навчання

Тема 31. Методичні рекомендації вчителям інформатики. 5 клас НУШ

Ключові питання теми: Впровадження Нової української школи в 5 класах передбачає оновлення змісту та підходів викладання і навчання інформатики. Розглянемо основні стратегічні засади інформатичної освітньої галузі та конкретні можливості її реалізації, в тому числі в умовах дистанційного та змішаного навчання.

Тема 32. Формування цифрової компетентності на уроках інформатики. 5 клас НУШ

Ключові питання теми: Впровадження Нової української школи в 5

класах передбачає оновлення змісту та підходів викладання і навчання інформатики. Розглянемо основні стратегічні засади інформатичної освітньої галузі та конкретні можливості її реалізації, в тому числі в умовах дистанційного та змішаного навчання.

Тема 33. Навчання математики через дослідження у проєкті 'Інтелект України': 5-6 класи НУШ

Ключові питання теми: Стратегічним імперативом розвитку національних систем освіти в розвинених країнах є їх модернізація на засадах STEM-освіти, реалізація основних положень якої виявляється можливою завдяки фундаменталізації освіти, створенню умов для формування в учнів науково-дослідної компетентності та інженерних навичок. Зрозуміло, що ядром STEM-освіти має стати осучаснена математична освіта, яка б забезпечила формування в учнів математичної компетентності, опанування ними основ наукової творчості, розвиток дослідницьких умінь та навичок. Навчальний курс створено таким чином, щоб забезпечити спільне бачення проблеми залучення всіх учнів до навчання через дослідження та визначити дидактичні умови зазначеного процесу.

Тема 34. Запалюємо любов до руху на все життя: фізична культура для учнів 5-х класів НУШ.

Ключові питання теми: - Лайфхаки з особистого досвіду - Проєкт «Здорова постава» - Уроки фізкультури в початковій школі НУШ і наступність в 5 класі - Модулі на уроках фізкультури. Скелелазіння і чирлідінг - Фізкультура під час дистанційного навчання.

Тема 35. Штучний інтелект як прийом розвитку критичного мислення здобувачів освіти в контексті вивчення інтегрованих курсів історії 5-6 класи НУШ

Ключові питання теми: Використання елементів штучного інтелекту ШІ на уроках історії може виявитися надзвичайно корисним і стимулюючим для учнів, урізноманітнюючи освітній процес. Зокрема, це стосується таких напрямів: 1 Інтерактивність і залучення учнів: Використання ШІ може дозволити створювати інтерактивні уроки історії, які залучають увагу учнів. Віртуальні екскурсії, інтерактивні карти та симуляції подій можуть робити уроки більш цікавими та динамічними; 2 Персоналізоване навчання: Системи ШІ можуть враховувати індивідуальні потреби та рівень знань кожного учня. Адаптивне програмне забезпечення може пропонувати додаткові завдання або навіть індивідуальні консультації для покращення розуміння конкретних тем; 3 Симуляції та моделювання історичних подій: Використання ШІ може дозволити створювати реалістичні симуляції та моделі історичних подій. Це дозволяє учням не лише читати про минуле, а й досліджувати його, взаємодіючи з віртуальними середовищами та відтворюючи можливі сценарії подій; 4 Аналіз великих обсягів інформації: ШІ може допомогти в аналізі великих обсягів інформації та знаходженні закономірностей в історичних подіях. Алгоритми машинного навчання можуть виявляти та виділяти ключові факти, що сприяє кращому розумінню контексту та зв'язків; 5 Розвиток критичного мислення і аналітичних навичок: Використання ШІ може стимулювати розвиток критичного мислення та аналітичних навичок учнів. Аналіз історичних подій за допомогою технологій дозволяє учням докладніше розглядати причини та наслідки подій; 6 Глобальний доступ до ресурсів: ШІ може надати учням доступ до широкого спектру джерел та ресурсів для вивчення історії з будь-якого місця. Це особливо важливо для учнів, які не мають можливості фізично відвідувати музеї чи інші історичні об'єкти.

Тема 36. Топ 5 родинок для класного керівника- позашкільна активність онлайн і офлайн

Ключові питання теми: Сучасна школа розривається між онлайн, офлайн та змішаним форматом навчання. Роль класного керівника в

цьому процесі абсолютно розмита- тут і журнали, і відвідування, і харчування, і виховні години, і робота з батьками. Проте класні години про шкоду цигарок чи здорове харчування важливі, але втрачають ціннісне значення- наявність величезної кількості джерел інформації анулює роботу класного керівника. Але ніхто не знімає з нас виховну роботу- тож що можна запропонувати сучасним дітям в сучасній українській школі? Поговоримо.

Тема 37. Інтерактивний калейдоскоп: Vaamboozle, Interacty, Jigsaw Explorer, Flippity

Ключові питання теми: 1. Інтерактивність без кордонів: Vaamboozle, Interacty, Jigsaw Explorer, Flippity. 2. Огляд онлайн-платформ для створення якісного освітнього контенту.

Тема 38. Оцінювання результатів навчання у 5-7 класах НУШ: нове бачення. Особливості та виклики процесу оцінювання результатів навчання

Ключові питання теми: Оцінювання результатів навчання - невід'ємна частина освітнього процесу і одна з найскладніших, оскільки оцінювання має бути об'єктивним, зрозумілим та відповідати очікуваним результатам Державного стандарту. Питання, висвітлені у даному вебінарі, допоможуть педагогічним працівникам поглянути на процес оцінювання комплексно та неупереджено

Тема 39. Індивідуалізація оцінювання: як враховувати особливості кожного учня — розробка індивідуальних підходів до оцінки навчальних досягнень.

Ключові питання теми: Оцінювання результатів навчання - невід'ємна частина освітнього процесу і одна з найскладніших, оскільки оцінювання має бути об'єктивним, зрозумілим та відповідати очікуваним результатам Державного стандарту. Питання, висвітлені у даному вебінарі, допоможуть педагогічним працівникам поглянути на процес оцінювання комплексно та неупереджено

Тема 40. П'ятий клас НУШ: м'який старт у новий освітній цикл

Ключові питання теми: П'ятий клас як новий етап: особливості переходу до базової школи. Що змінюється для дитини? Психологічні, соціальні та організаційні виклики. Роль учителя, класного керівника, батьків у процесі адаптації Наступність між початковою та базовою школою. Спільне планування та передача досвіду між педагогами 4-5 класів. Як забезпечити безперервність формування компетентностей учнів Організація освітнього середовища у 5 класі. Простір, розклад, комунікація: як мінімізувати стрес і підтримати дитину. Педагогіка партнерства: активне залучення учнів до навчального процесу Методи і підходи для «м'якого старту». Вправи на знайомство, згуртування класу, створення правил спільного життя Формувальне оцінювання як засіб підтримки Практичні інструменти й матеріали для вчителя

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи:

1. Закон України Про вищу освіту
2. Закон України Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій
3. Закон України Про дошкільну освіту
4. Закон України Про загальну середню освіту
5. Закон України Про інноваційну діяльність
6. Закон України Про наукову і науково-технічну діяльність

7. Закон України Про наукову і науково-технічну експертизу
8. Закон України Про освіту
9. Закон України Про позашкільну освіту
10. Закон України Про професійно-технічну освіту
11. Концепція розвитку післядипломної освіти в Україні
12. Національна доктрина розвитку освіти
13. Положення про державний вищий навчальний заклад
14. Положення про дистанційне навчання
15. Положення про інститути післядипломної педагогічної освіти
16. Положення про організацію навчального процесу
17. Постанова кабінету міністрів України від 28.03.2002 № 379 Про затвердження Державної програми "Вчитель"

Основна література:

1. Автономія як шлях до ефективного менеджменту школи : методичні рекомендації / Сеїтосманов А., Фасоля О., Мархлевські В. - К., 2019. - 47 с.
2. Аксініна І., Войтанішек О., Саніна О. Педагогічний коучинг: новація в шкільному менеджменті. Директор школи. Київ: Шкільний світ, 2018. № 23-24. С. 10-20.
3. Барна І.В. Біологія. Методика розв'язування задач: Навчальний посібник. Тернопіль: Мандрівець, 2009. 216 с.
4. Биков В. Ю. Моделі організаційних систем відкритої освіти: [монографія]. Київ : Атіка, 2008. 684 с.
5. Бобровський М. В. Внутрішня система забезпечення якості освіти : абетка для директора / Бобровський М. В., Горбачов С. І., Заплотинська О. О. // Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти. - Київ : Державна служба якості освіти, 2019. -240 с.
6. Брюховецький В.С. Ліна Костенко: Нарис творчості. К.: Дніпро, 1990. 262 с.
7. Бурдун В.М. Стратегічне планування. Енциклопедичний словник з державного управління / уклад.: Ю. П.Сурмін, В. Д. Бакуменко, А. М. Михненко та ін. ; за ред. Ю. В. Ковбасюка, В. П. Трощинського, Ю. П. Сурміна. Київ : НАДУ, 2010. 820 с.
8. Вознюк Т.В. Сучасні ігрові види спорту: теорія та методика викладання: навчальний посібник. Вінниця: ФОРМ Корзун Д.Ю., 2017. 248 с. URL: <https://bit.ly/3WzIDNA>
9. Воронова С. В. Коуч-технологія для директора школи. Управління школою. 2018. №31-33. С. 80-94.
10. Все для школи: графіка, оформлення, дизайн. URL: <http://all-for-schools.blogspot.com>
11. Гусак В.М. Нові ролі педагога у контексті реформ сучасної української школи. Матеріали Науково-практичної конференції «Педагогіка партнерства як основа розвитку суб'єктів освітньої діяльності в умовах НУШ». URL: <http://conf.zipro.net.ua/?p=79>
12. Гусак В.М. Нові ролі педагога у контексті реформ сучасної української школи. Педагогіка партнерства як основа розвитку суб'єктів освітньої діяльності в умовах НУШ: матеріали наук.-практич. конф. URL: <http://conf.zipro.net.ua/?p=79>
13. Даниленко Л.І. Світочі української науки: життя та наукова діяльність: метод. посібник /Л.І. Даниленко, І.Ю. Гогайзель, Л.І. Гнед та ін. Черкаси: КНЗ «ЧОІПОПП Черкаської обласної ради», 2018. 104 с.
14. Даниленко Л.І. Фізика на уроках біології: 7-9 класи /авт.-упор. Л.І. Даниленко. Київ: Шк. світ, 2011. 120 с.
15. Данило Косенко. Як створити шкільний простір, що мотивуватиме учнів навчатися. URL: <https://bit.ly/3kM3eY4>
16. Денисенко О. Накази з кадрових питань : оформляємо без помилок І

Олександр Денисенко // Практика управління закладом освіти. -2022. - № 1. - URL: <https://rn.edirshkoly.mcfr.ua/945958?forccDeviceType^1>

17. Дитяча та юнацька психотерапія. Теорія і практика в сучасних наукових дослідженнях / За заг. ред. Г. Католик. Колективна монографія. Львів : Астролябія, 2012. 312 с.
18. Діти та війна. Навчання технік зцілення /Патрік Сміт, Атле Дирегров, Вільям Юле. Львів: Галицька Видавнича Спілка, 2022. 108 с.
19. Досліджуємо світ цікаво : збірник дидактичних матеріалів до навчальних тижнів курсу «Я досліджую світ» за типовою освітньою програмою, розробленою авторським колективом під керівництвом Р.Шияна / авт.-уклад. Л.Добровольська, В.Андросова. Черкаси : видавець Чабаненко Ю.А., 2018. 204 с.
20. Дуткевич Т.В. Техніка управлінської діяльності в закладі освіти. Київ: КНТ, 2020. 194 с.
21. Зеленська Л. Д. Мовно-комунікативна компетентність учителя-коуча, ментора, тьютора, фасилітатора (на прикладі програми «Освітологія»). Молодь і ринок. № 9(195). 2021 С. 16-20. 28.
22. Інноваційні технології в сучасному освітньому просторі: колективна монографія / За заг. редакцією Г. Л. Єфремової. Суми : вид-во «СумДПУ імені А. С. Макаренка», 2020. 444 с.
23. Калосин В.Ф. До навчання творчого мислення. Управління школою : основа професійного зростання. 2015. № 19-21. С. 68-73.
24. Керівництво з проведення інтерв'язій та суперв'язій / автор-упорядник Т. Артеменко. Черкаси, КНЗ «ЧОІПОПП Черкаської обласної ради», 2021. 42 с. URL: <https://cutt.ly/dEUkz1u>
25. Коберник О. М. Проективна педагогіка і національна школа. Шлях освіти. 2006. № 7. С. 7-9.
26. Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 р. № 5403-VI. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2013, № 34-35, ст.458.
27. Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 р. № 5403-VI. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2013, №34-35, ст. 458. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text>
28. Конституція України. Основний закон. Київ, 1996. URL: <https://bit.ly/3Wl5vu3>
29. Концепція «Нова українська школа. (2016, 27 жовтня). URL: <https://bit.ly/3FfTyQo>
30. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року : розпорядження КМУ від 14.12.2016 р. № 988-р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-p>
31. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року : розпорядження КМУ від 14.12.2016 № 988-р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-p>
32. Копильчук В. Інтегровані уроки як засіб підвищення якості знань учнів. URL: <http://itcm.comp-sc.if.ua/2018/kopylchuk.pdf>.
33. Копосов П. Нова українська школа : дидактичні особливості організації навчально-ігрової діяльності учнів 1-2 класів : навч.-метод. посіб. Харків : Вид-во «Фабула», 2021. 160 с.
34. Кочкурова О. В. Динаміка професійної ідентичності майбутніх учителів у процесі професійної підготовки. Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Серія 12. Вип. 25 (49). Київ : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2019. С. 200-205.
35. Крижанівський В.В. Природнича освіта в умовах реформування Нової української школи. Педагогічний вісник, 2022. № (3)109. С. 32-33.
36. Кубрак О. В. Етика ділового повсякденного спілкування. Суми : ВТД «Університетська книга», 2002. 208 с.
37. Лаппо В. В. Основи педагогічних досліджень : навч.-метод. посіб. Івано-Франківськ : НАІР, 2016. 284 с. URL: <http://194.44.152.155/elib/local/2250.pdf>
38. Лесько О. Й., Прищак М. Д., Залюбівська О. Б., Рузакова Г. Г. Етика

- ділових стосунків : навчальний посібник. Вінниця: ВНТУ, 2011. 310 с.
39. Лук'янова Л.Б. та ін. Освіта дорослих: теоретичні і методологічні засади: [монографія]. Київ : Педагогічна думка, 2012. 272 с.
  40. Любчак Н. М. Проектні технології: сутність та особливості використання у навчальному процесі. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. Київ, 2014. Вип. 122. С. 144-150.
  41. Мартинець Л. А. Управління професійним розвитком учителів : навч.-метод. посіб. / Л. А. Мартинець. - Вінниця : ДонНУ, 2016. - 87 с. Внутрішня система забезпечення якості освітньої діяльності: стандарти та рекомендації. - URL : <https://cutt.lv/prnvgjh>
  42. Машовець М.А., Науменко М.С. Особливості емоційно-ціннісного спілкування в сучасній українській сім'ї. Молодий вчений. 2018. № 8.1 (60.1). С. 80 – 84.
  43. Менеджмент та маркетинг в сучасних освітніх організаціях: колект. навч. посіб. / Авт. колектив: за ред. З.В. Рябової. - Київ : НАПН України, Ун-т менедж. освіти, 2021.-273 с.
  44. Морзе Н., Базелюк О., Воротникова І., Дементівська Н., Захар О., Нанаєва Т., Пасічник О., Чернікова Л. Опис цифрової компетентності педагогічних працівників. Ел.фахове видання Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету. 1-53. Київ, 27-28.09.2019. URL: <https://bit.ly/3ineA6B>
  45. Навчально-методичний посібник «Нова українська школа : теорія і практика формування оцінювання у 1-2 класах закладів загальної середньої освіти». / О.Фідкевич, Н.Бакуліна. Київ : Генеза, 2019. 64 с.
  46. Нова українська школа : український правопису системі формування орфографічної компетентності в учнів початкової школи із застосуванням правил українського правопису : навчально-методичний посібник. / Н. Воскресенська, М.Коновалова, І. Літвінова, О.Якименко. Харків : Вид-во «Ранок», 2021. 160 с.
  47. Овчаренко О.П., Лазар А.П., Матюшко Р.П. Основи радіаційної медицини: навч. посібник. Одеса: Одес. держ. мед. ун-т, 2002. 208 с.
  48. Онопрієнко О. Дидактико-методичні засади контролю і оцінювання навчальних досягнень молодших школярів : монографія . Київ : Педагогічна думка, 2020. 400 с.
  49. Онопрієнко О.В. Формувальне оцінювання навчальних досягнень учнів: сутність і методика здійснення. Український педагогічний журнал. 2016. № 4. С.36-42.
  50. Організація і методика соціально-педагогічного тренінгу : методичні рекомендації. Уклад. О. М. Шевчук. Умань, 2010. 37 с.
  51. Організація роботи з розв'язання проблеми насильства в школі: навчально-методичний посібник / упорядники: Дубровська Є. В., Ясеновська М. В.; редакційна група: Алексеєнко М. К., Дендебера М. П., Соловійова О. Д. Київ: Huss, 2011. 96 с.
  52. Пантелюк М. І., Маруніч І. І., Гайдаєнко І. В. Ділове спілкування та культура мовлення. Київ: ЦУЛ, 2020. 224 с.
  53. Петрушкевич О. Ненасильницьке спілкування у школі – міф чи реальність? URL: <https://bit.ly/3EWW2eV>
  54. Петрушкевич О. Ненасильницьке спілкування у школі – це міф чи реальність? URL: <https://bit.ly/3EWW2eV>
  55. Половенко О. В. Безперервна освіта педагога за індивідуальною освітньою траєкторією : навчально-методичний посібник / О. В. Половенко, Л. М. Кірішко. - Кропивницький, 2018. - 60 с.
  56. Пометун О. І. Нова українська школа: розвиток критичного мислення учнів початкової школи : навч.-метод. посіб. Київ : Вид. дім «Освіта». 2020. 192 с.
  57. Поспелова Т. Розвиток лідерського потенціалу керівника закладу середньої освіти : навч. посіб. Київ : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2016. 36 с.
  58. Про деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників : Постанова КМУ від 21.08.2019 № 800 (зі

змінами, внесеними згідно з Постановою КМУ від 27.12.2019 №1133). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#Text>.

59. Про забезпечення санітарно-епідемічного благополуччя населення : Закон України від 24.02.1994 р. № 4004-XII. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, № 27, ст.218. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4004-12#Text>
60. Про забезпечення санітарно-епідемічного благополуччя населення : Закон України від 24.02.1994 № 4004-XII. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, № 27, ст. 218. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4004-12#Text>
61. Про затвердження Положення про єдину державну систему цивільного захисту : Постанова КМУ від 09.01.2014 №11. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/11-2014-%D0%BF#Text>
62. Про затвердження Типової програми підвищення кваліфікації керівників закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти : наказ МОН від 12.10.2022 № 905. URL: <https://bit.ly/3vgA4Fe>
63. Про позашкільну освіту : Закон України від 22.06.2000. №1841-III. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2000, № 46, ст. 393. Режим доступу: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1841-14#Text>
64. Редько В. Г. Організація компетентісно орієнтованого навчання іноземних мов у початковій школі. URL: <http://surl.li/eaqrB>
65. Робінсон К. Школа майбутнього. Революція у вашій школі, що назавжди змінить освіту. / переклад з англ. Г. Лелів. Львів : Літопис, 2016. 258 с.
66. Романовський О.Г., Гура Т.В., Книш А.Є., Бондаренко В.В. Теорія і практика формування лідера: навч. посіб. Харків, 2017. 100 с
67. Рябова З. В. Наукові основи маркетингового управління в освіті: монографія. Київ : Пед. думка, 2013. 268 с.
68. С. 9-14.
69. Савченко О.Я. Система міжпредметних завдань на уроках літературного читання : методичний посібник. Київ : КОНВІ ПРІНТ, 2020. 104 с.
70. Сайт. Державна служба якості освіти. Інституційний аудит. URL: <https://sqe.gov.ua/>
71. Санітарний регламент для закладів загальної середньої освіти : наказ Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 №2205, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 10.11.2020 за №1111/35394. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1111-20#Text>
72. Северинова А.М., Якуша Л.Г. Фізика на кухні. Експеримент в домашніх умовах. Програма курсу за вибором з фізики для 8 класу. Черкаси: ЧОПОПП, 2021. 16 с.
73. Семиліт М. В. Проектування майбутнього особистості. Черкаси, ЧОПОПП, 2001. 88 с.
74. Скиба М. Цінності в школі – від глухої оборони до навігації в незвіданому. Нова українська школа. URL: <https://bit.ly/3UrXXnA>
75. Скидан М.А., Євдін О.М. , Могильниченко В.М., Горіцький О.В., Жихарев О.П., Крикун О.М. Дії населення в умовах надзвичайних, несприятливих побутових та нестандартних ситуацій: практичний посібник / за заг. редак. М.А. Скидана. Київ: Атіка-Н, 2007. 92 с.
76. Скидан М.А., Євдін О.М. , Могильниченко В.М., Горіцький О.В., Жихарев О.П., Крикун О.М. Дії населення в умовах надзвичайних, несприятливих побутових та нестандартних ситуацій: практичний посібник / за заг. редак. М.А. Скидана. Київ: Атіка, 2007. 92 с.
77. Степико М. Т. Українська ідентичність: феномен і засади формування : монографія. Київ : НІСД, 2011. 336 с. URL: <https://bit.ly/3uQrcxT>
78. Стіл Дж., Мередіт К., Темпл Ч. Методична система «Розвиток критичного мислення у навчанні різних предметів»: Підготовлено для проекту «Читання та письмо для розвитку критичного мислення» / Науково-методичний центр розвитку критичного та образного мислення «Інтелект». Київ: Міленіум, 2001. 104 с.

79. Стратегія фінансової грамотності. Національний банк України. URL: <https://bit.ly/3POU8Im>
80. Стрельников В. Ю. Роль емоційного інтелекту у забезпеченні здоров'я людини. Постметодика, 2010. № (6)97. С. 15-21.
81. Тимошко Г.М. Управління формуванням професійного здоров'я педагогів. Проблеми освіти: Наук.-метод. зб. Інститут інноваційних технологій і змісту освіти МОН України. Київ, 2015. Вип. 83. Част. 2. 224 с. С.102-107.
82. Типова освітня програма для учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко : наказ МОН України від 12.08.2022 № 743) URL: <https://cutt.ly/p018NA1>
83. Типова програма підвищення кваліфікації педагогічних працівників з розвитку цифрової компетентності : наказ МОН України від 10.12.2021 р. № 1340. URL: <https://bit.ly/3XRhd0W>
84. Управлінське лідерство : виклики сьогодення : колективна монографія ; за заг. ред. В. В. Толкованова. Хмельницький : ПП Мельник А. А., 2013. 600 с.
85. Урок, що розвиває критичне мислення. 70 методів в одній книзі: навч.-метод. посіб. / О.І. Пометун. Київ, 2020. 104 с.
86. Фінанси : збірник тестових завдань. І. І. Біломістна. Харків : ХІБС УБС НБУ, 2010. 64 с.
87. Фісун О.В. Педагогічна фасилітація як багатозначний феномен. Зб. наук. праць Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сквороди. «Засоби навчальної та науково-дослідної роботи», 2010. Вип. 34, 133-139.
88. Хоружа Л. Л. Етичний розвиток педагога : навчальний посібник / Л. Л. Хоружа. - К. : «Академвидав», 2012. - 208 с.
89. Шевчук А. С. Дитячі розваги і свята (у схемах, таблицях, визначеннях, сценаріях) : навч.метод. посібник. Тернопіль : Мандрівець, 2020. 336 с.
90. Шевчук А. С. Формування навичок рефлексії у дітей: ранкова зустріч «Мистецький досвід». Музичний керівник. 2021. № 5. С. 4-7.
91. Шість цеглинок методичний посібник / упор. О. Рома - The LEGO Foundation, 2018. 35с. URL: <https://cutt.ly/b0zhk4l>
92. Щербак О.І., Софій Н.З., Бович Б.Ю. Теорія і практика оцінювання навчальних досягнень: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, Лілея-НВ, 2014. 136 с.
93. Ягенська Г.В. Формування дослідницьких умінь учнів 7-9 класів на уроках та в позакласній роботі з біології / Г.В. Ягенська. Луцьк. 105 с.
94. Яхно Т. Конфліктологія та теорія переговорів. Київ., 2019. 168 с.
95. Яценко Т.О. Формування читацької компетентності учнів як головна проблема шкільного літературного навчання. Наукові записки, 2009. № 1. С. 69-71
96. Яценко Т.О. Формування читацької компетентності учнів як головна проблема шкільного літературного навчання. Наукові записки, 2009. № 1. С. 69-71.
97. Adizes I. Corporate Lifecycles: How and Why Corporations Grow and Die and What to Do about it. Englewood Cliffs., N.J.: Prentice Hall, 1989, 384 p.
98. Boissard P. L'évaluation formative: un outil de progression. URL: <http://surl.li/ealag>
99. Cadre européen commun de référence pour les langues : apprendre, enseigner, évaluer. Volume complémentaire avec de nouveaux descripteurs. URL: www.coe.int/lang-cecr
100. Capt V. L'enseignement du français et le défi du numérique. URL: <http://surl.li/earop>
101. European Diploma in Psychology: Draft Proposal prepared for consultation from the EuroPsy2 Project Group. Version 2.7 revised. October 2003. URL: <http://www.europsy.eu.com>
102. Heick.T. The Characteristics of a Highly Effective Learning Environment. URL: <http://surl.li/eakxu>
103. Sullivan, K. (2015). An Application of Family Stress Theory to Clinical

Додаткова література:

1. Бобровський М.В., Горбачов С.І., Заплотинська О.О. Абетка для директора. Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти. Київ : Державна служба якості освіти, 2019. 240 с. URL: <https://bit.ly/3WgK1Ou>
2. Величко Л.П. Інтегративні завдання на основі синхроністичної таблиці / Біологія і хімія в рідній шк. 2017. №5. С. 29-32.
3. Вознюк Т.В. Сучасні ігрові види спорту: теорія та методика викладання: навчальний посібник. Вінниця:ФОП Корзун Д.Ю., 2017. 248 с. URL: <http://library.vspu.net/bitstream/handle/123456789/2367/D12.pdf> Волкова Н. П. Професійно-педагогічна комунікація : навчальний посібник / Н. П. Волкова. - К. : ВЦ «Академія», 2006. - 256 с.
4. Гондарева Г.В. Концепція розвитку емоційного інтелекту старшокласників у навчально-виховному процесі. Таврійський вісник освіти. 2013. № 2. С. 260-264.
5. Даниленко Л.І. Вивчення фізичних явищ у живій природі у процесі викладання курсу біології: навч.- методичний посібник / Л.І. Даниленко. Черкаси: Редакційно-видавничий відділ Черкаського ОПОПП, 2010. 110 с.
6. Державний стандарт базової загальної освіти : постанова Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#Text>
7. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: підручник, 3-тє вид., випр. Київ : Академвидав, 2015. 304 с.
8. Закони екології Коммонера. URL: <https://bit.ly/3VzEWjA>
9. Збірник документів по організації позашкільної освіти. Київ. 2002. 444с.
10. Календар морально-патріотичних цінностей сучасного школяра: науково-методичний посібник / Н.М. Степанова, В.С. Кудін. Черкаси : видавець Чабаненко Ю.А., 2020. 152с.
11. Керівництво МПК з психічного здоров'я та психосоціальної підтримки в умовах надзвичайної ситуації. Київ : Унів. вид-во Пульсари, 2017. 216 с.
12. Компетентнісний підхід: ідеї для реалізації на уроках. URL: <https://bit.ly/3iujpsL>
13. Коротун О. Методологічні засади змішаного навчання в умовах вищої освіти. Інформаційні технології в освіті. 2016. № 3 (28). С. 117-129.
14. Костюк А. В. (2014). Емоційний інтелект та шляхи його розвитку. Науковий вісник Херсонського державного університету, 2014. № 2. С. 85-89.
15. Крутій К.Л., Стеценко І.Б. Парціальна програма формування культури інженерного мислення в дітей передшкільного віку «STREAM-освіта, або Стежинки у Всесвіт». Освітній напрям «Технології або Таємничі перетворення». Запоріжжя: ТОВ«ЛІПС» ЛТД, 2020. 192 с.
16. Линьов К. Концепція розвитку закладу освіти: з чого починати (част. 1). URL: <https://www.youtube.com/watch?v=WMiLcW77tyM> .
17. Мариновська О. Інтегральна технологія навчання: від теорії до практики. Початкова освіта. 2011. № 32 (608). С. 3-5.
18. Маркозова О.О. Навчання впродовж життя - необхідна передумова досягнення життєвого успіху людини. Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». № 2 (29). 2016. С. 198-205.
19. Нова українська школа : розвиток читацької компетентності в учнів початкової школи в системі інтегрованого навчання : навчально-методичний посібник / І. Старагіна, В.Терещенко, А.Панченко. Харків :

Соняшник, 2020. 176 с.

20. Нова українська школа: теорія і практика формувального оцінювання у 3-4 класах закладів загальної середньої освіти : навчально-методичний посібник / Д.В. Ротфорт, О.М. Гезей, за заг. ред. Л.Д.Покроєвої. Харків : Вид-во «Ранок», 2021. 144 с.
21. Новгородська Ю. Г. Маркетингові технології як засіб ефективного управління закладом освіти / Ю. Г. Новгородська // In: The 7th International scientific and practical conference "World science: problems, prospects and innovations" (March 24—26, 2021). Perfect Publishing, Toronto, Canada. - 2021. - С. 592-601.
22. Підприємництво для школярів. Дія. Цифрова освіта. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/pidpriemnictvo-dla-skolariv-modul-3>
23. Пішун С.Г. Позитивний ресурс власного «Я» в координатах професійної діяльності майбутнього педагога. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. 2019. Вип. 32. С. 367-372.
24. Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти. Наказ МОН від 19.02.2021 №235. URL: <https://bit.ly/3C7tkvQ>
25. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. Голос України. 2017. 27 верес. (№ 178-179). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
26. Проектування індивідуальної освітньої траєкторії професійного розвитку педагога : збірник тез Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Біла Церква, 13 червня 2019 р.) / Упор. Л. А. Литвиненко. - К., 2019.- 189 с.
27. Пушкарьова Т. О. Педагогічне проектування в системі загальної середньої освіти: теорія і практика: монографія. Київ: Педагогічна думка, 2017. 308 с.
28. Рекомендації щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти : наказ МОНУ від 01.04.2022 №289. URL: <http://surl.li/coolq>
29. Самопізнання і самовдосконалення в схемах, формулах, таблицях: навчально-методичний посібник / за загальною редакцією Е. А. Піньковської, Т. В. Черкашиної. Укладач А. В. Аносова. Черкаси: Видавець Чабаненко Ю. А., 2018. 152 с.
30. Степико М. Т. Українська ідентичність: феномен і засади формування : монографія. Київ : НІСД, 2011. 336 с.
31. Стіл Дж., Мередіт К., Темпл Ч. Методична система «Розвиток критичного мислення у навчанні різних предметів»: Підготовлено для проекту «Читання та письмо для розвитку критичного мислення» / Науково-методичний центр розвитку критичного та образного мислення «Інтелект». Київ: Міленіум, 2001. 104 с.
32. Супервізія : професійна підтримка і професійний розвиток педагогів : poradnik для супервізорів (наставників). - URL : <http://www.ussf.kiev.ua/images/news/2019.09.18/%D0%A1%D1%83%D0%BF%D0%B5%P1%80%P0%B2%P1%96%P0%B7%P1%96%P1%8F.pdf>
33. Тимошко Г. М. Особливості розвитку організаційної культури керівника в системі управління загальноосвітнім навчальним закладом. Вісник післядипломної освіти : зб. наук. пр. / ред. кол.: О. Л. Ануфрієва та ін. Київ, 2005. Вип. 3 (16). 2011. 588 с.
34. Фідкевич О., Богданець-Білоskalенко Н. Нова українська школа : теорія і практика формувального оцінювання у 3-4 класах закладів загальної середньої освіти : навчально-методичний посібник. Київ : Генеза, 2020. 96 с.
35. Шаблиони для створення презентацій. URL: <http://teach-inf.at.ua/load/prafika/49>
36. Increasing motivation through students setting goal. URL: <http://surl.li/eakxv>
37. Pynoos Robert S. & Nader Kathi (1988). Psychological first aid and treatment approach to children exposed to community violence: Research

implications. *Journal of Traumatic Stress*, volume 1, pages 445-473.

38. Stroebe, M., Schut, H. (2010). The dual process model of coping with bereavement: rationale and description, *Death Studies*, 23:3, 197-224.
URL: <https://doi.org/10.1080/074811899201046>